

SISEMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie: 10.07.2025 nr 13.1/25-0403/-2T

Meie: 11.09.2025 nr 5-1/33-2

**Siseministeeriumi arvamus Euroopa
Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku
kohta liidu kosmosetegevuste
ohutuse, vastupidavuse ja kestlikkuse kohta
ning Euroopa kosmosemajanduse visiooni
teatise kohta**

Tulenevalt Riigikantselei resolutsioonist 2-5/25-01344 edastab Siseministeerium arvamuse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile kahe Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) algatuse kohta: määruse ettepanek liidu kosmosetegevuste ohutuse, vastupidavuse ja kestlikkuse kohta, [COM\(2025\) 335](#); ning ii) Euroopa Komisjoni teatis Euroopa kosmosemajanduse visiooni kohta, [COM\(2025\) 336](#). Ülevaate koostasid Siseministeeriumi EL ja välissuhete osakond, sisejulgeoleku osakond, digi- ja teabehaldusosakond ning strateegia- ja arendusosakond (info@siseministeerium.ee). Valdkondade eest vastutab Siseministeeriumi kantsler Tarmo Miilits (tarmo.miilits@siseministeerium.ee).

Siseministeerium toetab kosmosevaldkonna paremat reguleerimist, kuid soovib juhtida tähelepanu mõnede julgeolekuaspektidele.

Kosmose määruse ettepanek ning Euroopa kosmosemajanduse visioon näitavad olulist suunda EL-is, mis rõhub kosmosevaldkonna strateegilisele tähtsusele, arengule ja kasvule ning on seotud riikide julgeoleku ja tehnoloogiliste vajadustega, et tagada mh kriitilised sideteenused. Areng antud valdkonnas on põimunud transformatiivsete tehnoloogiatega (nt kvanttehnoloogia, tehisintellekt) ning on oluline, et EL-is oleks ühtne õigusraamistik ja visioon, mis soosiks innovatsiooni, kuid tagaks kosmosevaldkonna tegevuste ohutuse, turvalisuse ja vastupidavuse. Kaasnevad IT-arendused ja kompetentsi kasvu vajadus on paratamatu ning kosmosemajanduse visioon rõhutab ka suundi, kuidas EL-is nende väljakutsetega tegeleda. Siseministeeriumi vaatenurgast on oluline, et oleme varakult kaasatud ning teadlikud kosmosevaldkonna olulistest suundadest, strateegiatest, seostest ning arengutest, et suudaksime teha tulevikus informeeritud otsuseid.

Kosmose määruse ettepanek ning Euroopa kosmosemajanduse visioon on lahutamatult seotud siseturvalisuse ja -julgeoleku valdkonnaga, kajastades kaasaegse geopoliitilise ja tehnoloogilise maastiku nõudmisi. Kriitiliste kosmosepõhiste teenuste – nagu positsioneerimine, kaugseire ja side – usaldusväärne ning turvaline toimimine on muutunud olulisteks rahvusvaheliseks julgeolekuküsimusteks, kuna neist sõltub riigi julgeolek ja kriitiline infrastruktuur ning mitmed võtmesektorid.

Kosmose määrase ning sellega kaasnevate EL-i kesksete regulatsioonide kehtestamine loob ühtse raamistiku, mis vähendab killustatust liikmesriikides ning tagab sidusa ja läbipaistva järelevalve. Samuti on oluline, et kohustuslikud aruandlused, sertifitseerimised ja riskijuhtimise mehhanismid muudavad kogu valdkonna paremini kontrollitavaks ja läbipaistvaks, mis toetab siseturvalisust ning vähendab potentsiaalseid riske.

Siseministeerium on arvamusel, et määrase rakendamine võib suurendada ettevõtete ja avaliku sektori halduskoormust ning nõuda täiendavate IT-lahenduste ja oskuste arendamist, kuid mõistame, et see on vajalik, et hoida ära kosmosetegevusega seotud julgeolekuohtude avaldumist ning suurendada Euroopa sõltumatust ja tehnoloogilist iseseisvust. Oluline on, et kriitiliste teenuste kontroll oleks EL-i enda käes, vähendades kõrvalise geopoliitilise surve riski ning tagades kiire reageerimisvõime võimalikes kriisides.

Siseministeeriumi seisukoht on, et kosmose määrase elluviimine siseturvalisuse ja -julgeoleku seisukohast on oluline strateegiline samm, mis kindlustab EL-i positsiooni turvalise, kestliku ning kontrollitud kosmosevaldkonna eestvedajana. Ilma selge, ühtse ja tugevdatud regulatiivse raamistikuta jääks EL haavatavaks nii julgeolekuohte, geopoliitilisi pingeid kui ka tehnoloogilisi riske silmas pidades. Seetõttu on määrase rakendamine oluline nii tänase kui ka tuleviku Euroopa julgeolekupoliitika seisukohast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler

Katarina Budrik 6125144
katarina.budrik@siseministeerium.ee